

Віктар АСЛЮК:

«У ДАКУМЕНТАЛЬНЫМ КІНО СТОЛЬКІ Ж ПРАЎДЫ, КОЛЬКІ Ё ІГРАВЫМ»

Мы пагаварылі з самым тытулаваным і адным з найвыдатнейшых беларускіх кінематаграфістаў, гіперрэалістам, у асноўным дакументалістам Віктарам Аслюком. Перадаем прамой гаворкай.

ПРА БУДУЧЫ ФІЛЬМ «ПЕДАГАГІЧНАЯ ПАЭМА»

(аб двух маладых настаўніках, якія з'ехалі з Мінска ў невялікае мястэчка)

Я не думаю, што буду здымаць фільм на прапанаваную кімсьці тэму, але цяпер мне сапраўды сталі цікавымі гэтыя хлопцы. Апошнія некалькі гадоў у мяне як рэжысёра не было задач, звязаных з мноствам людзей, калектывам. Я скарачаўся, рабіў камерныя рэчы, дзе быў адзін чалавек, які жыў далёка ад грамадства. Таму ў гэтым праекце я бачу нейкі выклік.

ПРА ПАДРЫХОТКУ ДА ЗДЫМАК

На падрыхтоўчым этапе ўжо складваецца ўяўленне, якім будзе фільм у ідэале, прыдумваецца рэжысёрскі ход. Аднак дакументальнае кіно мае сваю асаблівасць — яно не да канца прадказальнае. Таму бывае так — умешваецца жыццё, і калі ты прыязджаеш на месца і сутыкаешся з рэальнасцю, дасканалыя тэарэтычныя схемы, нейкія ўдалыя драматургічныя канструкцыі, прадуманы падыход разбураюцца. Гэта такая заканамернасць, якую ты заўсёды маеш на ўвазе. Таму пэўныя развагі ў самым пачатку працы, задоўга да здымак, часта потым аказваюцца бессэнсоўнымі. Прыязджаеш да герояў, глядзіш на сітуацыю, назіраеш. І тады неяк спрабуеш зарыентавацца і, па магчымасці, выкарыстаць нешта з таго, што ты сам раней прыдумаў. І гэты працэс адаптацыі, арыентацыі на месцы — няпросты і не імгненны, ад яго потым шмат што залежыць, ён вызначае далейшае. Трэба пабыць з героямі патрэбны час, нічога не здымаючы, нават не дастаючы камеру — гэта можа быць тыдзень, можа, болей, некалькі месяцаў, па-рознаму бывае. Гэты момант збліжэння — вельмі важны, не менш важны, чым здымкі. Пакуль гэтая стадыя не будзе пройдзена, нельга пачынаць здымкі. На жаль, гэта не заўсёды разумеюць чыноўнікі, ад якіх залежыць фінансаванне, яны маюць іншае ўяўленне: машына са здымачнай групай прыехала, трэба разгрузацца, даставаць камеру і тут жа здымаць, не губляючы часу. Так рабіць — гэта значыць дзейнічаць непрафесійна.

ПРА ПОШУК ТЭМ

Тэма для будучага фільма шукаецца звычайна цяжка і пакутліва. А калі яна ўжо ёсць, пачынаецца іншы працэс, часта не менш складаны, — пошукаў фінансавання. І гэта можа цягнуцца вельмі доўга.

Бывае, пакуль ты заявіш сцэнарый, знойдзеш грошы, падрыхтуешся, глядзіш — сітуацыя ўжо іншая, людзі сышлі і здымаць няма сэнсу.

Часам рэжысёры бяруцца за цікавыя ім гісторыі, якія адбыліся ў далёкім мінулым. Гэтыя дыяфілмы, дзе паказваюцца фота і гучыць голас дыктара, не маюць дачынення да кіно, з імі выдатна спраўляецца

тэлебачанне. Дакументалістыка ж у асноўным павінна быць пабудавана на жывым матэрыяле, калі падзеі адбываюцца тут і цяпер. І тады ў тэме ёсць патэнцыял для кіно. Зразумела, я тут абагульняю, насамрэч гэта не значыць, што нельга мець справу з гістарычнымі тэмамі.

Часам бярыцца за тэму, прыдуманую журналістамі. У мяне было некалькі такіх выпадкаў. Адночы я паверыў газетным артыкулам і паехаў здымаць ва Украіну — без падрыхтоўкі, без яснага разумення сітуацыі — пра дзеда, у якога быццам было тры жонкі адначасова. На самой справе ніякага гарэма не было. Жонка звар'яццела, муж пашкадаваў здаваць яе ў спецстанову, з яе згоды прывёў маладу жанчыну, якую муж-п'яніца выгнаў на вуліцу. Да гэтай жанчыны прыехала сястра, таксама няшчасная. Так гэтыя жанчыны існавалі ў адной хаце з дзедам, разам выжывалі. Калі я прыехаў, звар'яццелая ўжо памерла, а сястра з'ехала. Фільм незапланавана стаў драматычнай гісторыяй, але гэта аказалася жыццёвая драма, а не любоўная.

ПРА АДБОР І ІЛЮЗІІ

У нас паступова знікае прафесійнае кінаасяроддзе. Хто памёр, хто пайшоў на пенсію, хто проста адышоў ад кінавытворчасці. Малодшыя проста не прыйшлі. То бок яны быццам ёсць, але іх мала хто ведае. Іх прафесійная падрыхтоўка вельмі слабая. Гэтая тэндэнцыя яшчэ і стымулюецца сучасным развіццём відэатэхнікі, якая дае ілюзію лёгкасці і даступнасці кінапрацэсу. Якімі б ілюзіямі аўтары сябе не цешылі, агульная і спецыяльная адукацыя

ны трэш, цяпер і дакументальныя кіруюцца ў гэты бок.

А калі няма запатрабаванасці і творчай, свабоднай атмасферы — тады няма канкурэнцыі. У любой прафесіі ёсць людзі, якія прэтэндуюць на тое, каб выйсці з шэраў, але ў нашай дакументалістыцы сёння, мне здаецца, зашмат невыразных фільмаў.

Рэжысёр павінен быць асобай — мець грамадзянскую пазіцыю, сфарміраваны светлагляд, шчырую цікакасць да чалавека. Гэта чалавек, які бачыць жыццё глыбей і шырэй, чым іншыя.

Кадр з фільма «Султан з Адрынак».

вырашае многае. Ёсць адзінкі, проста адораныя людзі, якія справяцца і без гэтага, але яны з'яўляюцца выключэннем.

Людзей для працы ў кіно трэба адбіраць. Калі ў прыродзе няма адбору — вы ведаеце, што атрымліваецца. У нашым кіно яго якраз няма, таму што гэтая прафесія робіцца маргінальнай, сервільнай. З яе не толькі цалкам знікае творчасць, яна і на жыццё не дае зарабіць. Нашы ігравыя фільмы ператварыліся ў поў-

ПРА СЯБЕ ЯК РЭЖЫСЁРА

У кожным маім фільме, акрамя прахадных, паказваецца маё стаўленне да рэальнасці — праз прыроду, даўжыню плана, нейкую дэталю. Я часам пазбягаю слова ў кіно, без яго мне камфортней, таму што ўвогуле люблю цішыню на здымачнай пляцоўцы, пустэльныя месцы, руіны, нешта старое і закінутае. Люблю прыроду за тое, што яна розная і адначасова аднолькавая.

Разабрацца ў паняцці «мастацтва кіно» — тое ж самае, што знайсці сэнс жыцця. Але ж калі пошукі сэнсу жыцця ніколі не спыняліся, то і спробы зразумець, у чым заключаецца сутнасць мастацтва кіно і яго адрозненне ад кінапрадукту, маюць права на існаванне.

У гэтых пошуках да нас далучаюцца людзі са свету кінематографа. Яны раскажуць пра сваю працу, сваё бачанне кіно, пра метафізічнае і рэальнае, пра сусветнае і вузкасацыяльнае, пра важнае і банальнае простае. І таксама, як пасля добрага кіно мы становімся іншымі людзьмі, магчыма, гэтыя інтэрв'ю дапамогуць нам аддаліцца ад нязручных сацыяльных умоўнасцяў.

Часам я думаю: можна ўсё жыццё здымаць фільмы пра знікненне традыцыйнай вёскі і не тлуміць сабе галаву — і гэтага хопіць.

Сёння мая праблема як рэжысёра — у пэўнай тэматычнай абмежаванасці. Каб гэта змяніць, трэба пазбягаць выпрацаваных штампаў і мілай мне сістэмы існавання ў дакументалістыцы. Я нават спакойна кажу, што, магчыма, не буду займацца кіно. Калі ты доўга жывеш адной прафесіяй, часам становіцца цяжка працаваць толькі таму, што ты ўжо ведаеш, як гэта рабіць і глядзіш на працэс прывыцаемым поглядам — няма азарту. Трэба скінуць гадоў 15-20 і пачаць усё нанова, а паколькі я гэтага не магу, трэба далей рабіць, як рабіў, але спрабаваць пайшламу. Толькі наіўна думаць, што па-новаму — значыць лепш. Я разумею, колькі трэба ўкласці працы ў асобныя праекты, не жыць нічым, акрамя фільма. Для мяне гэта падзвіг. Таму кіно — справа маладых, гатовых на гэтыя падзвігі. Але ж і я яшчэ не стары...

ПРА КРЫТЫКУ

Ацэнка іншымі таго, што ты робіш — умоўнасць. Гэта, вядома, важна. Але часам я бачу, што чалавек, напрыклад, на нейкіх сустрэчах, хваліць мяне беспадстаўна. Бывае, гэта ідзе ад глыбокага неразумнення фільма, і мне тады робіцца няёмка.

Як рэжысёр я сам лепей за астатніх ведаю недахопы і добрыя бакі майго фільма. Але кожны рэжысёр, які шмат здымае, мае права на няўдачу. Часам яна бывае не ад таго, што ты няздольны, а ад таго, што так збягаюцца абставіны. Гэта такая прафесія. Тут не бывае прамога шляху ад добрага да яшчэ лепшага.

Увогуле, пры тым, што ў нас ёсць прафесійныя, сур'ёзныя крытыкі, мне іх шкада: яны не могуць паўнаўтасна існаваць, бо цяпер няма беларускага кіно як з'явы.

ПРА КАМЕРЦЫЙНЫ ПАДЫХОД У КІНО

Адна з прычын сённяшняга стану кіно заключаецца ў дзяржаўнай стратэгіі на гэты конт. З аднаго боку, дзяржава быццам разумее важнасць нацыяльнага кіно самога па сабе і фінансуе яго. Аднак, варта адзначыць, што гэта ў той ці іншай форме робіцца ва ўсіх без выключэння цывілізаваных краінах, гэта неабходнасць. З другога боку, у нас цяпер жупелам робіцца тэрмін «самаакупнасць». У адпаведнасці

з такім падыходам кіно, у тым ліку і дакументалістыка, і анімацыя, разглядаюцца толькі як рыначны прадукт, яго каштоўнасць вымяраецца грашамі, якія на ім можна зарабіць. Пры тым, што кінавытворчасць — гэта бізнес, чыста матэрыяльным складнікам тут справа вычэрпвацца не можа. Сапраўднае кіно мае дачыненне да мастацтва, да культуры, да агульных нацыянальных каштоўнасцяў народа. Урэшце, геніяльнае паэзія, якая апавядае пра ўніверсальнае — каханне, смерць, чалавечае жыццё — далёка не камерцыйны прадукт, ён не прыносіць прыбытку.

Такім чынам, пры панаванні голага камерцыйнага падыходу ігнаруюцца нейкія сутнасныя рэчы, звязаныя з прыродай кіно. У выніку, забіваецца сама сутнасць прафесіі рэжысёра. Пры такіх умовах ні пра які творчы памкненні гаворка ісці ўжо не можа.

Мы вымушаны існаваць у кімсьці прыдуманы тэматычных рамках. А гэта аснова правалу. Рэжысура ў такіх абставінах робіцца прыкладным рамяством, якое не можа вырабляць хоць што-небудзь вартэа. Фатальна для нашага кіно, што гэта не ўсведамляецца на ўзроўні тых, хто прымае рашэнні па фінансаванні беларускай кінавытворчасці.

ПРА БЕЛАРУСКАСЦЬ У КІНО

Беларускасць пакуль не можа праяўляцца ў нашым кіно. З самага пачатку існавання наша кінематографія была адной з самых русіфікаваных сфер. Так сталася, што ў савецкія часы ў нас працавалі многія выдатныя рэжысёры, якія прыехалі з іншых рэспублік. Некаторыя з іх для Беларусі зрабілі больш, чым самі беларусы. Але ўсё ж такі беларускасць у кіно — гэта справа найперш беларусаў, то бок людзей з сучасным мысленнем, у якім нацыянальнае шмат значыць. Толькі праз беларускую прызму мы можам глядзець на свет, і гэтым мы цікавыя і сабе, і іншым. Я перакананы, што глабалізаванае грамадства непазбежна будзе стымуляваць нацыянальны тэндэнцы ў мастацтве.

ШТО ТАКОЕ МАСТАЦТВА КІНО?

Для мяне гэта лепшыя фільмы Таркоўскага, Бергмана, Брэсона, Пелешана, Сакурава і некаторых іншых рэжысёраў. Сама размова пра мастацтва кіно бясконца.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.

Департамент по ценным бумагам
Министерства финансов
Республики Беларусь
ЗАРЕГИСТРИРОВАНО
22 апреля 2015
Сушко С.А.

УТВЕРЖЕНО
протокол внеочередного
Общего собрания участников
Совместного общества
с ограниченной ответственностью
«ВильнюсСтрой» от 16.04.2015

**ИЗМЕНЕНИЕ В ПРОСПЕКТ ЭМИССИИ
ЖИЛИЩНЫХ ОБЛИГАЦИЙ
пятого выпуска
Совместное общество с ограниченной ответственностью
«ВильнюсСтрой»**

Внести изменение в Проспект эмиссии жилищных облигаций пятого выпуска, изложив пункт 1.13 в новой редакции:
«1.13. Сведения о депозитарии, обслуживающем Эмитента.
Наименование депозитария: Закрытое акционерное общество «Агрокапитал» (далее – депозитарий), код депозитария – D01.
Место нахождения депозитария: 220030, г. Минск, ул. Революционная, 6В. Депозитарий зарегистрирован Минским городским исполнительным комитетом 18.08.2000 регистрационный номер – 101000004.
Специальное разрешение (лицензия) на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам № 02200/5200-124-1097 Министерства финансов Республики Беларусь от 29 июля 2007 года (срок действия лицензии – до 29 июля 2022 года).».

ОТ ЭМИТЕНТА:
Директор ООО «ВильнюсСтрой» Н.М.Яколцевич
Главный бухгалтер ООО «ВильнюсСтрой» Т.С.Журавская

ОТ ПРОФУЧАСТНИКА:
Директор ЗАО «Генеральная система инвестиций» Н.Л.Черник

Департамент по ценным бумагам
Министерства финансов
Республики Беларусь
ЗАРЕГИСТРИРОВАНО
22 апреля 2015
Сушко С.А.

УТВЕРЖЕНО
протокол внеочередного
Общего собрания участников
Совместного общества
с ограниченной ответственностью
«ВильнюсСтрой» от 16.04.2015

**ИЗМЕНЕНИЕ В ПРОСПЕКТ ЭМИССИИ
ЖИЛИЩНЫХ ОБЛИГАЦИЙ
четвертого выпуска
Совместное общество с ограниченной ответственностью
«ВильнюсСтрой»**

Внести изменение в Проспект эмиссии жилищных облигаций четвертого выпуска, изложив пункт 1.13 в новой редакции:
«1.13. Сведения о депозитарии, обслуживающем Эмитента.
Наименование депозитария: Закрытое акционерное общество «Агрокапитал» (далее – депозитарий), код депозитария – D01.
Место нахождения депозитария: 220030, г. Минск, ул. Революционная, 6В. Депозитарий зарегистрирован Минским городским исполнительным комитетом 18.08.2000г. регистрационный номер – 101000004.
Специальное разрешение (лицензия) на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам № 02200/5200-124-1097 Министерства финансов Республики Беларусь от 29 июля 2007 года (срок действия лицензии – до 29 июля 2022 года).».

ОТ ЭМИТЕНТА:
Директор ООО «ВильнюсСтрой» Н.М.Яколцевич
Главный бухгалтер ООО «ВильнюсСтрой» Т.С.Журавская

ОТ ПРОФУЧАСТНИКА:
Директор ЗАО «Генеральная система инвестиций» Н.Л.Черник

Департамент по ценным бумагам
Министерства финансов
Республики Беларусь
ЗАРЕГИСТРИРОВАНО
22 апреля 2015
Сушко С.А.

УТВЕРЖЕНО
протокол внеочередного
Общего собрания участников
Совместного общества
с ограниченной ответственностью
«ВильнюсСтрой» от 16.04.2015

**ИЗМЕНЕНИЕ В ПРОСПЕКТ ЭМИССИИ
ЖИЛИЩНЫХ ОБЛИГАЦИЙ
третьего выпуска
Совместное общество с ограниченной ответственностью
«ВильнюсСтрой»**

Внести изменение в Проспект эмиссии жилищных облигаций третьего выпуска, изложив пункт 1.13 в новой редакции:
«1.13. Сведения о депозитарии, обслуживающем Эмитента.
Наименование депозитария: Закрытое акционерное общество «Агрокапитал» (далее – депозитарий), код депозитария – D01.
Место нахождения депозитария: 220030, г. Минск, ул. Революционная, 6В. Депозитарий зарегистрирован Минским городским исполнительным комитетом 18.08.2000 регистрационный номер – 101000004.
Специальное разрешение (лицензия) на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам № 02200/5200-124-1097 Министерства финансов Республики Беларусь от 29 июля 2007 года (срок действия лицензии – до 29 июля 2022 года).».

ОТ ЭМИТЕНТА:
Директор ООО «ВильнюсСтрой» Н.М.Яколцевич
Главный бухгалтер ООО «ВильнюсСтрой» Т.С.Журавская

ОТ ПРОФУЧАСТНИКА:
Директор ЗАО «Генеральная система инвестиций» Н.Л.Черник